

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ
29 ΜΑΪΟΥ 2013 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Μετάφραση:

Όλα είναι αξιοθρήνητα στους εμφυλίους πολέμους, αλλά τίποτα πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη: αυτή κάνει τους νικητές πιο άγριους και πιο αχαλίνωτους, ώστε, ακόμη κι αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση τους, να εξαναγκάζονται να γίνουν από ανάγκη. Πράγματι η έκβαση των εμφυλίων πολέμων είναι πάντα τέτοια, ώστε όχι μόνο να γίνεται αυτό που θέλει ο νικητής, αλλά ακόμη ώστε ο νικητής να κάνει το χατίρι αυτών, με των οποίων τη βοήθεια κερδήθηκε η νίκη.

Ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών πολλοί, όχι μόνο αχρείοι, αλλά ακόμη και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω πως, αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μανλίου, όπου κατευθύνεται, δεν θα υπάρξει κανείς τόσο ανόητος, που να μη βλέπει ότι έγινε η συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος που να μη το ομολογήσει.

B1. bellis civilibus: bellum civile

miserius: miserrimum

ipsa: ipsum

victores: victoribus

ferociore: feroci

tales: talis

exitus: exitu

iis: earum auxilio:

auxilium auctoritatem:

auctoritas multi: plus

hunc: huic

castra: castrorum

stultum: stultam

B2. reddit: reddidisti

sunt: sunt

cogantur: cogeretur

fiant: faciendum

velit: vult

obsequatur: obsequentur

parta sit: peperisti

animadvertissem: animadversum, animadversu

dicerent: dixerint

intellego: intellexisse
pervenerit: perveniebatis
intendit: intende
videat: vidissemus
fateatur: fatebuntur

- Γ1α.** miserius: κατηγορούμενο στο nihil με συνδεδετικό το esse
ferociiores: κατηγορούμενο στο αντικείμενο victores (μέσω του reddit)
bellorem: γενική υποκειμενική στο exitus
iis: αντικείμενο σε δοτική στο obsequatur
id: υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο factum esse, ετεροπροσωπία
fore: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα intellego
coniurationem: υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο esse factam, ετεροπροσωπία
- Γ1β.** in bellis civillibus: in bellis, quae civilia sunt.
- Γ1γ.** Cicero scripsit bellorum enim civilium exitus tales esse semper, ut non solum ea fierent, quae vellet victor, sed etiam ut victor obsequeretur iis, quorum auxilio victoria parta sit.
- Γ2α.** «etiamsi natura tales non sint»: Δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση. Εκφέρεται με υποτακτική γιατί, εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που κι αν δεχτούμε ότι αληθεύει δεν αναιρεί το περιεχόμενο της προσδιοριζόμενης πρότασης με ρήμα το cogantur. Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο etiamsi. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων της υποτακτικής, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (non sint), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (cogantur) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.
- Γ2β.** «quae velit victor»: Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση ως επιθετικός προσδιορισμός στο ea. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quod και εκφέρεται με υποτακτική λόγω έλξης προς την υποτακτική της συμπερασματικής πρότασης «ut ... fiant». Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων της υποτακτικής, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (velit), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (fiant) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.
- Γ2γ.** Υπόθεση: si iste in Manliana castra pervenerit
Απόδοση: neminem tam stultum fore
Μετατροπή σε ευθύ λόγο: Υπόθεση: si iste in Manliana castra pervenerit
Απόδοση: nemo tam stultus erit
Ο υποθετικός λόγος ανήκει στο είδος της ανοιχτής υπόθεσης στο μέλλον.

Υποθετικός λόγος που δηλώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν-μέλλον: Υπόθεση: *si iste in Manliana castra perveniat*
Απόδοση: *nemo tam stultus sit*

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΜΕΤΑΒΑΣΗ